

АЗЭРБАЙЧАН МҰӘЛДИМИ

АЗРБАЙЧАН ССР МААРИФ НАЗИРЛИДИННИН ВӘ
ССРИ МААРИФ, АЛЫ МӘКІТӘВ, ЕЛМИ ИДАРЭ ИШЧИЛАРЫ
-НӘМІНГАЛАР ИТИФАГЫ АЗРБАЙЧАН
НОМИТАСИННИН ОРГАНЫ

«АЗЕРБАЙДЖАН МУЭЛЛИМИ» («УЧИТЕЛЬ АЗЕРБАЙДЖАНА»)
Орган Министерства просвещения Азербайджанской ССР и
Азербайджанского Республиканского Комитета профсоюза работников
просвещения, высшей школы и научных учреждений СССР.

АЗӘРБАЙЧАН ССР ӘМӘКДА МҮӘЛЛИМЛӘРИНДӘН

ЖУКСӘЛИШ ИЛЛӘРИ

Хызыб көнділдән жеңіл аралы
јерлапшы. Таңдақтара жаңынан
жоғарыда узындырылған. Төзіл жолын
түркесінде китаб болып бар көнгөн
да доргу жоғалышты. О, үфту-
га галы-галыг олар болударада
бахыр на инамда ирилділділдер.
Көнгөн Таңдақтарда мурзул шыл-
мак учын кедидар. О, жол кеткін-
чада шүшінүр, галып һајоючина де-
ңүнүр, ширин ғарылар, хон жа-
лар соғында жаңа жыл, көнді
жынышты.

Бирдан уча дағын дүшнәшү сал-
керүндү. Көнч «ёргөн-
ла» зеконд бурладыр - дүшнүү. О
адымдарларнын сүр эттәндирилди.
Кандала жакынмыгына чи чынтар-
агачы учылдыра. Күншүн батырлык-
дан «үйгүлорду» гызыл шафар-
тор јок олмушады. Тазаккын о га-
дар да көзэл деңгизди, бурада сал-
баг-багат, но чој, но до меше вар-
даш. Лажин издансо, көнд кончак-
хон та'спир багышлады. Оны илк
дағы, гаршилайган балача ушагалы-

Сөйөр ачылганда кеңін мектебін көтеді. Мектебдегі 12—14 шақырымдан ишар жиынтық синіф варды. Белолипская, 1927-жыл иншак оның педагогик фазалығын — чоштуштың нағытты басып тұрады. Ишар көкшілдер көнін мурзалинин галбинада неча көзәл ван ходу дүргенде, ол яңаңды. О, иштар-истемесінән дөргө мұсылманндарынан: Султан Мамін Гонзагадан, Чамо Қабара-йылдардан, Абагоз Исафиян-бейнін хатырлайды. Онлардың «Жахіс мұсылмандар олған ушын ушын сев-сан лазындар»—сөздөрінде кеңінші гүлдегарларынан синшилді. Бүкіл даш бащалар, оннан һозыттынан женин, көзәл ван ишынды жоллар ачылды. О, балаша ушагларды үроқдан севди, педагогик иша түсті, варлының ила бағынды. Күннелер отында кеңін, нар дарда синіф-кабинеттерде, галбанды мұсылманндар даңа бөйк мәндабойдул жуыл. Ишын-даңа жоллар оның үяскелиниңде, даңа бөйк налиштің газзимага ыраудын-истемесінде, ортаған.

Шәкилдә: Ибраһим һаңыса юлдаш

КЭНЧ охуяма, тәңслинин да-
ват естидрикүү зарур бир-ши
сајым. Одур ки, Бакыял қалмаж,
идикди. В. И. Ленин адама Азар-
байжан Дөвөлт педагогик Инсти-
тутуна даахын олмага гээр сэт. О.
Бу фирикдендөйлүр, расбули-
камызын пайтаждын коллиг, из ара-
зуусун жоата кечинир в 1933-чүү
илде институту бүтүрүл. Кечинир
енүүдүн ачылышын ишчигал жоллар
уюн яени, көзлөт баһатын тойнажын
көтүрүш чыгарыл. Физика-ризали-
јат муралынни олмаг на гээр ша-
рафандыр! Инди алы маңыктогу-
тарнын чаваш женин көнч насчи-
нисин толмын на төрбөрчүүчүн
еңдүүдүн түкөмөнүн гүбөс на енергий-

О. Губа рајонуна көндәрилүп. Педагожи мектәбдә вә кәнд тәсәррүфаты техникумунда физика-

ријазијат мулчани олур. Бурда да вузун јахшы, чалшыгаш да иштед алдабыр бир мулчани кимис көстәри. Педагоги чөндөткөн мүштәффириеттөр, - газапан, нашының нашын-диргизтөнүү, сабак елан жана өзүннөн түшүнүү, мүнгөсөн чалышын, мүштәффи педагогик - одабийатта маргаралышын.

Педагогик мэтбүйлүк ишлөрдө, йөнч-жасалалардын жаһындан түшүнүү олур. Майын бу, мүсбөт чөндөткөнине көр ара. Бакыя жаңыларын 141 непримар мюнкәтба директорук тајин олуңуц. Көнбакчылыктын балмаларын бир оңын күнүкүрүү, да оңын күнүкүрүү ба бачарылысын бир тоопшылышты кимис көстәри.

1938-чи илдә 29 жашынан өзбәржылган ССР Марий Назирлиниң инспектор, воззғасында ишләмчөвүй башталып ба күнө гадар да һәмми нарада чалышынды. Маргаралыштын, йагын ки, онгы ким олдурууну билмэш, иштәрсөнди.

Назирлиниша шашаларын саclarында шаша кимин гарал айын ишса гар кимин агаран адамы Ибраһим ханчычевди. Эббетте, ба кичик

гөйдләр, онуң һөјат юлуны бүтүнлүкә ишыглайдыра билмәз. Ибраһим Һачыевин бутун көзәл җаяты халг маарифи ишина һөс

ОЛУМЧУШУР.
НУН МУЛАЖЫ, ЕС МЕҢРИПАН. ХА
СИЈИГТЫ ВАРДЫ. ГАЙМАЛЫ КЕЗДИ-
РИДА НАМЫСЛЫ САММИЛЮТ ДОУЛГУР-
АЗаРБАЙЖАН. ССР. Алаир. Нази-
лайнаш нылдашы. Бу узун мудат
эрзинш бүтүн маариф шинчилер-
ниң дарын бермөттөкөнгө жаңы
газзымышты. О: наинши мәктеб-
тарда сых: эзлөттө олимуш... халы-
маарифинин дағы да ѹуксалдымын-
сы чүнч бүтүн зарылды оны, на-
льшымыштыр. И, начын кинесек-
торлугдан мектебтер нацарасынин
рәсес визитесине иштәп чакылышын-
дир. 13 илден көзүр күн. Ибра-
хим начырал бу мүнхүн яс мосул
визитесе чалымсыз.

Онучи ишләрнин чох олмасында
бахчаларып, пешагоже вә методик
мәсəлəлəрдəн да шөгүрд олмага
вахт тапыр. О, бир чох китабы
ларын сүрчадын «Физика-каби-
нетикин ташкини». «Физика та-
рициндə язани васандын истифя-
ду стык жоллары», «Мактоб дахи-
пекторуна комак», «Мактоб дахи-
пел педагоги нарадт мәсəлəлəрдəн
китабчаларны муналифидир»
«Мактоб директоруна комак» алды.
Китабын узарында исе И. Начын-
чызын мудат чалышынчысы. Бир
китабын республиканымыздын халы-
маизиғи ишчелари үчүн эмомай-
жытты хисусла болжуктар.

— элавә, педагоги мәтбуатда —
«Азәрбајҹан мәктаби» журналиш-

да ва «Азәрбајҹан мүаллими» та-
зетинде педагогији-наزәри мәғалә-
лар мунтазам чыхыш еди.

Сачыларның ағылышын бағыма-
ярат, о, балда гочалыммышыр.
Нәмисиң мектебін бағыл олан бу
шынкүзар, бачаңыргы мектеб хан-
димиң иши да барың түбөн изде-
лашыншы. Бу күнлөрдә Азәрба-
йжан ССР Азат Совети Роялтас-
тејінің тараффинан она азықтар-
мектаб мүаллими адам аверилмич-
ли.

Назырда И. Һаңыев Жен Гану
асысында халг маәрфит системи
жениндөн гуртам, мәктебларда
бөрлөк вә наңзарт ишиншін мәз-
мунуны, усулдарын көкүндә де-
ништердегін учып чалышып,
тә'лими баһат, коммунизм гүру-
чугулугы жаңылаштырып, учы-
тадырыс усулдарының фәлласыл-
рымызасы да тәжімделшилдірілес-
масады, уақырда аспидан, када-
нан тәндер. О, за ини һағтында де-
ни:

«Халг» мәарифи саһәснәдә бе-
лүк вә шәрофли вәзиғәләрни Ери-
ка яетирдикчә, алам-чоңалмаг ис-
тәнни, экзина-чаван олмаг, даң-
бојук енержи вә түвәне дүймаг, пар-
тия да нокуматиннен гарышы-
гојдау ту беүүк: вазиғәләрни һә-
јатта кечирпиләсендә беүүк һәвәсл-
чалышыннан иштәйн.

Т. МАЛЬМУД

— 4 —